

ÇORLU TİCARET VE SANAYİ ODASI

BULGARİSTAN ÜLKE RAPORU

1.BULGARİSTAN HAKKINDA BİLGİLER

Resmi Adı : BULGARİSTAN CUMHURİYETİ

Başkenti : SOFYA

Kuruluş Tarihi :

Birinci Bulgar Devleti

681-1018

İkinci Bulgar Devleti

1185-1422, Osmanlı İmparatorluğu tarafından Fethedildi.

Özerklik

3 Mart 1878

Bağımsızlık

22 Eylül 1908

Nüfusu : 6.910.176

Yüzölçümü : 110.994 bin km²

Resmi Dil : Bulgarca

Din : Bulgarlar % 84,4 , Türkler %11 , Romanlar % 3,4 , Diğer % 1,6

Para Birimi : LEV

Hükümet :

Cumhurbaşkanı : Rumen RADEV

Başbakan : Stefan YANEV

2. BULGARİSTAN 'NIN GENEL EKONOMİK DURUMU

Millî gelir (2001): \$16,5 milyar, kişi başına düşen millî gelir: \$3.500, devlet borçları: \$10 milyar, devlet gelirleri (2000): \$6,4 milyar, devlet giderleri (2000): \$4,4 milyar, enflasyon (2001): %3, ekonominin sektörlere göre dağılımı (2001): hizmet: %57, endüstri: %29, tarım: %14.

GSYH :68,49 milyar (2019 tahmini)

Kişi Başı Milli Gelir :23.174 Dolar (2019 tahmini)

Ekonomik Büyüme : %3,39 (2019 tahmini)

Enflasyon :% 3,1 (2019 tahmini)

İşsizlik :% 5,66

İhracat :42,369 milyar dolar

İthalat :44,853 milyar dolar

Başlıca İhracat Ortakları :Almanya %16, Romanya %8 , İtalya %7 , Türkiye %7, Yunanistan %6

Başlıca İhraç Ürünleri : İlaç ve Kimya , Tekstil , Demir – Çelik ve Metal , Makine , Tarım ve Hayvancılık , Elektrik – Elektronik , Hazır Giyim , İşlenmiş Tarım Ürünleri , Makine , Otomotiv , Plastik ve Kauçuk , Madencilik ve Doğal Taşlar

Başlıca İthalat Ortakları : Almanya (11,99%) , Rusya (9,91%) , İtalya (7,44%) , Romanya (7,15%) , Türkiye (6,50%) , Yunanistan (4,60%) , Çin (4,48%) , İspanya (3,77%) , Hollanda (3,58%) , Macaristan (3,54%)

Başlıca İthal Ürünleri : İlaç ve Kimya , Tekstil , Demir – Çelik ve Metal , Makine , Tarım ve Hayvancılık , Elektrik – Elektronik

Kaynak: CIA World factbook , T.C. Ticaret Bakanlığı

3. TÜRKİYE BULGARİSTAN İLİŞKİLERİ

T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığımızın verilerine göre Türkiye’de 652 adet Bulgaristan sermayeli firma mevcuttur, bu firmaların 9 tanesi Çorlu ’da faaliyet göstermektedir.

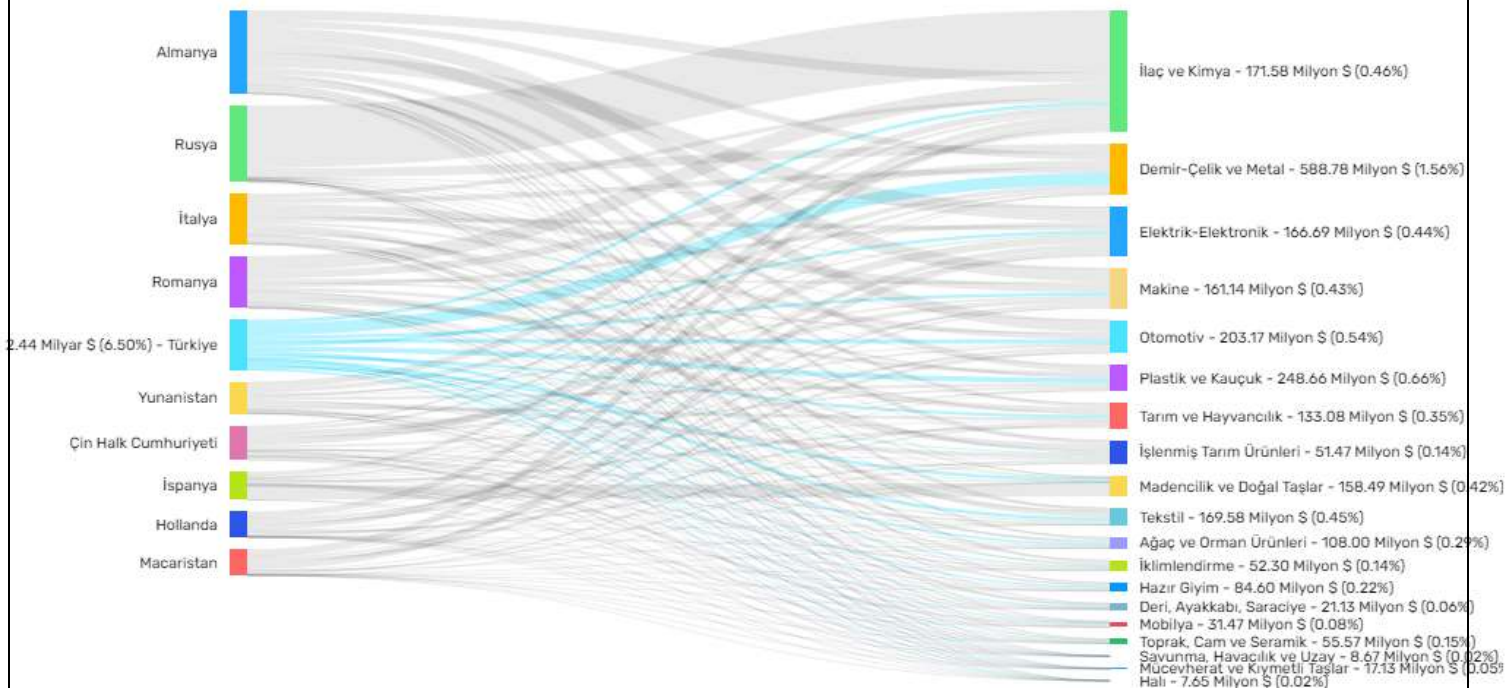
Türkiye ile Bulgaristan arasında yapılan ticari anlaşmalar gerek vergiler gerekse gümrük uygulamaları bakımından ihracatta büyük önem taşımaktadır.

AB Gümrük Birliği Anlaşması sayesinde Türkiye, Bulgaristan’a yaptığı ihracatlar da gümrük vergisinden muaf tutulmaktadır. Türkiye ile Bulgaristan arasında ayrıca “Çifte Vergilendirmeyi Önleme” ve “Yatırımların Karşılıklı Teşviki ve Korunması” ikili anlaşmaları yürürlüktedir. Katma Değer Vergisi oranı (otelcilikte uygulanan %9 KDV oranı hariç) tüm ürünler için %20’dir. Kurumlar Vergisi standart oranı %10’dur. Gelir vergisi standart oranı %10’dur.

Kaynak: Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı , T.C. Ticaret Bakanlığı

4. TÜRKİYE – BULGARİSTAN DIŞ TİCARETİ

Türkiye’nin Bulgaristan’a ihracatı son 5 yıl içerisinde yıllık ortalama %11 büyümüştür. İhracat değerinin en yüksek olduğu sektör son 5 yılda yıllık ortalama %19 büyüme ile 203,17 milyon dolara ulaşan otomotiv sektörü olmuştur. En yüksek değerde ihracat yapılan ikinci sektör ise son 5 yılda yıllık ortalama %37 büyüme kaydeden ve ihracat büyüklüğü 588,78 milyon dolara ulaşan demir-çelik sektörü olmuştur. Makine ve mekanik parçaların ihracatı son 5 yılda yıllık ortalama %10 oranında büyüyerek 161,14 milyon dolara ulaşmıştır. Makine

ve mekanik parçalar aynı zamanda mineral yakıtlar ve elektrikli cihazdan sonra Bulgaristan'ın toplam ithalatında 3. sıradadır.

Bulgaristan'da AB operasyonel programları çerçevesinde altyapı projelerinin gündemde olması hem müteahhitlik firmalarımız hem de müteahhitlik firmalarının olası tedarigi için birçok fırsat yaratmaktadır.

Bulgaristan'da ortalama yaşın 2030'a kadar 46,5'e yükseleceği öngörülmektedir. Yaşlanan nüfusun artışına bağlı olarak akıllı sensörlere sahip tekstil ürünleri, ev içi ekipman, dekorasyon ürünleri, ilaç, doğal-sağlıklı yaşam temalı gıda ürünleri gibi ürünlere yönelik artması beklenen talep bu alanlarda üretim gerçekleştiren şirketler için potansiyel arz etmektedir.

Bulgaristan piyasasının küçük olması, vatandaşların satın alma gücünün görece düşük olması Türkiye ile Bulgaristan arasındaki ikili ticaretin sınırlı kalmasına neden olmaktadır.

Yıl	İhracat Dolar	İthalat Dolar	Hacim	Denge
2020	160.670.246.882	209.532.305.269	370.202.552.151	-48.862.058.387
2019	171.464.944.593	202.704.319.533	374.169.264.126	-31.239.374.940
2018	167.920.613.455	223.047.094.482	390.967.707.937	-55.126.481.027
2017	156.992.940.414	233.799.651.234	390.792.591.648	-76.806.710.820
2016	142.529.583.808	198.618.235.047	341.147.818.855	-56.088.651.239

Kaynak: T.C. Ticaret Bakanlığı , TÜİK

Türkiye'nin Bulgaristan'dan en çok ithal ettiği ürün mineral yakıtlar ve yağlar olmuştur. 2019 yılında 596 milyar dolarlık ithalat büyüklüğü ile toplam ithalatın %26'sını oluşturan mineral yakıtlar ve yağlar, bakır ve mamülleri ve elektrikli cihaz ve parça ürünleri takip etmektedir. En fazla ithalat yapılan diğer sektörler ise demir-çelik, kurşun, plastik ve mamülleri olmuştur.

5.TÜRKİYE'DEN BULGARİSTAN' A EN ÇOK İHRAÇ EDİLEN ÜRÜNLER (1000 \$)

Türkiye' nin Bulgaristan'a 3 yıllık ihracat verileri aşağıdaki tabloda yer almaktadır. Ürün gruplarına göre bakılacak olursa Makine , Demir çelik ve Plastikler olarak Türkiye' nin ihracatı sıralanmaktadır.

Ürün Kodu	Ürün etiketi 	Türkiye'nin Bulgaristan'a ihracatı		
		2018 değeri	2019 değeri	2020 değeri ▼
TOPLAM	Tüm ürünler	2.669.703	2.527.645	2.628.866
260300	Bakır cevherleri ve konsantreleri	54.181	83.579	163.485
740811	Maksimum kesit boyutu> 6 mm olan rafine bakır tel	28.530	39.665	79.238
870340 <i>i</i>	Esasen <10 kişinin taşınması için tasarlanmış motorlu arabalar ve diğer motorlu araçlar . . .	34.331	57.766	65.877
401699	Vulkanize kauçuktan eşya (sert kauçuk hariç)	32.625	48.462	47.686
600410	Ağırlıkça>% 5 elastomerik içeren, genişliği> 30 cm olan örme veya kroşeli kumaşlar . . .	64.072	51.872	42.358
271600 <i>i</i>	Elektrik enerjisi	62.942	66.856	41.936
600622	Boyanmış pamuklu kumaşlar, örülmüş veya tığ işi, genişliği> 30 cm (çözgümlü örme kumaşlar hariç) .	54.844	43.309	38.953
854449	<= 1.000 V gerilim için elektrik iletkenleri, yalıtımlı, konektörlerle donatılmamış, nes	28.925	25.566	35.117
720839	Rulo halinde> = 600 mm genişliğinde demir veya alaşimsız çelikten yassı haddelenmiş ürünler . . .	28.517	36.322	34.065
070200	Taze veya soğutulmuş domatesler	20.547	23.852	28.625
870322 <i>i</i>	Başlıca kişilerin taşınması için tasarlanmış motorlu arabalar ve diğer motorlu araçlar. . . .	39.203	32.558	27.373
870321 <i>i</i>	Başlıca kişilerin taşınması için tasarlanmış motorlu arabalar ve diğer motorlu araçlar. . . .	13.433	12.700	26.589
300490	Terapötik ya da profilaktik amaçlar için karıştırılmış veya karıştırılmamış ürünlerden oluşan ilaçlar, . . .	12.445	10.115	24.351
740400	Bakır atıkları ve hurdaları (külçeler veya diğer benzer işlenmemiş şekiller hariç, yeniden eritilmiş) .	23.058	21.771	22.593
720838	Rulo halinde> = 600 mm genişliğinde demir veya alaşimsız çelikten yassı haddelenmiş ürünler . . .	17.375	22.673	21.860
252329 <i>i</i>	Portland çimentosu (beyaz hariç, yapay olarak renklendirilmiş olsun ya da olmasın)	15.304	16.140	21.813
740721	Bakır-çinko bazlı alaşımlardan "pirinç" çubuklar, çubuklar ve profiller	26.816	22.696	21.662
711319	Gümüş dışındaki değerli metal bunların mücevher Haberler ve parçaları, olsun ya da olmasın . . .	12.286	14.689	19.662
390761 <i>i</i>	Viskozite sayısı> = 78 ml / g olan birincil formlarda poli "etilen tereftalat"	228	207	19.446
721049	Genişliği> = 600 mm olan, sıcak haddelenmiş veya soğuk haddelenmiş, demir veya alaşimsız çelikten yassı haddelenmiş ürünler . . .	20.756	19.286	18.192
271019 <i>i</i>	Petrol veya bitümlü minerallerden, biyodizel içermeyen orta sıvı yağlar ve müstahzarlar . . .	6.548	6.842	18.090
730890	Yapıları ve demir veya çelikten, köprüler ve köprü-bölümleri hariç nes (yapıları, parçaları, ...)	9.281	13.404	14.354
760429 <i>i</i>	Alüminyum alaşımlarından çubuklar, çubuklar ve dolu profiller	13.611	12.961	13.814
721420	Girintiler, nervürler, oluklar veya diğer deformasyonları olan demir veya alaşimsız çelikten çubuklar ve çubuklar . . .	30.214	18.390	13.735

Kaynak: TradeMap

6.TÜRKİYE’NİN BULGARİSTAN ’DAN EN ÇOK İTHAL ETTİĞİ ÜRÜNLER (1000 \$)

Ürün Kodu	Ürün etiketi (↔)	Türkiye'nin Bulgaristan'dan ithalatı		
		2018 değeri	2019 değeri	2020 değeri▼
TOPLAM	Tüm ürünler	2.501.393	2.316.308	2.123.653
740311	Bakır, katotlar ve katot bölümleri şeklinde rafine edilmiş	370.562	285.160	396.542
854430	Taşıtlar, uçaklar veya gemiler için ateşleme kablo setleri ve diğer kablo setleri	270.712	212.359	173.815
271019 <i>i</i>	Petrol veya bitümlü minerallerden, biyodizel içermeyen orta sıvı yağlar ve müstahzarlar . . .	338.577	555.346	121.984
780110	İşlenmemiş kurşun, rafine	120.331	98.691	89.128
720449	Demir veya çelik atık ve hurdaları (cüruf, kireç ve diğer atıkların üretimi hariç .	92.560	74.043	79.304
999999	Başka yerde belirtilmeyen emtialar	51.845	19.253	62.414
180310	Kakao ezmesi (yağı alınmış hariç)	37.979	49.640	47.495
390210 <i>i</i>	Polipropilen, ilk şekillerde	46.761	52.811	43.994
790111	İşlenmemiş çinko, alaşımsız, ağırlık itibarıyla> =% 99,99 çinko içeren	49.611	43.912	43.482
120600	Ayçekirdeği (kırılmış olsun olmasın)	41.725	33.764	41.255
271600 <i>i</i>	Elektrik enerjisi	42.210	27.257	40.747
271012 <i>i</i>	Petrol veya bitümlü minerallerden> = hacimce% 90 olan hafif yağlar ve müstahzarlar "dahil .	85.797	14.106	34.241
100199	Buğday ve meslin (ekimlik tohumlar ve durum buğdayı hariç)	11.604	13.046	34.127
283620 <i>i</i>	Disodyum karbonat	39.837	42.238	33.996
790112	İşlenmemiş çinko, alaşımsız, ağırlıkça <% 99,99 çinko içeren	44.113	40.103	29.516
280700 <i>i</i>	Sülfürik asit, Oleum	24.839	32.166	29.058
230630	Yağlı kek ve diğer katı kalıntılar (öğütülmüş veya pelet şeklinde olsun olmasın) ortaya çıkar . . .	25.450	33.366	27.738
151211	Ham ayçiçeği tohumu veya aspir yağı	14.622	18.294	21.372
100590	Mısır (ekim için tohumlar hariç)	7.905	32.317	21.356
392020 <i>i</i>	Takviye edilmemiş etilenin hücresel olmayan polimerlerinden plakalar, tabakalar, filmler, folyolar ve şeritler . . .	3.144	20.028	18.042
100610	Kabuklu pirinç, "çeltik" veya kaba pirinç	9.016	10.055	17.293
220720	Denatüre etil alkol ve herhangi bir güçteki diğer alkollü içecekler	5.949	9.709	15.840
700529	Yüzdürme cam ve yüzey taşlanmış ve cilalı cam, tabakalar halinde, ancak başka türlü işlenmemiş (hariç .	1.275	981	14.798
230330	Demleme veya damıtma tortuları ve atıkları	13.918	14.342	14.388

Kaynak: TradeMap

7.BATI MARMARA – BULGARİSTAN DIŞ TİCARETİ

Yıl	İl	Ülke	İhracat (Dolar)	İthalat (Dolar)
2021	Tekirdağ	Bulgaristan	19.462.202	12.933.559
2020	Tekirdağ	Bulgaristan	60.643.826	29.045.913
2019	Tekirdağ	Bulgaristan	58.117.259	36.926.784
2018	Tekirdağ	Bulgaristan	57.189.433	44.156.886
2017	Tekirdağ	Bulgaristan	64.385.320	48.493.873
2016	Tekirdağ	Bulgaristan	60.588.415	42.282.951

Kaynak: TÜİK

8. TÜRKİYE – BULGARİSTAN ARASINDA YÜRÜRLÜKTEKİ ANLAŞMALAR

Anlaşma ve Protokoller	İmza Tarihi	Resmi Gazete Tarihi ve Sayısı
Yatırımların Teşviki ve Korunması Anlaşması	1994	16.10.1996/27789
Teknik İşbirliği Anlaşması	1994	26.09.1994/22063
Çifte Vergilendirmenin Önlenmesi Anlaşması	1994	15.09.1997/23111
Türkiye Cumhuriyeti Hükümeti ile Bulgaristan Cumhuriyeti Hükümeti Arasında Gümrük İdarelerinin Karşılıklı Yardımlaşmasına İlişkin Anlaşma	1997	10.06.1998/32132
Deniz Ticaret Anlaşması	2004	07.10.2006/26312
Türkiye Cumhuriyeti ve Bulgaristan Cumhuriyeti Arasındaki Ekonomik İşbirliği Anlaşması	20.03.2012	17.03.2018/11032

Kaynak: Ticaret Bakanlığı

KAYNAKÇA

- Türkiye İstatistik Kurumu (<http://www.tuik.gov.tr/>)
- T.C. Ticaret Bakanlığı (<http://www.ticaret.gov.tr/>)
- International Trade Centre (<http://www.trademap.org/>)
- The World Factbook (<https://www.cia.gov/the-world-factbook/countries/bulgaria/>)
- T.C. Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı (<https://www.sanayi.gov.tr/anasayfa>)